

Ўзбекистон — Қирғизистон:

Дўстлик ва стратегик шериклик муносабатларини янада мустақамлаш йўлида

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг таклифига биноан Қирғизистон Республикаси Президенти Садир Жапаров 11 март куни давлат ташрифи билан мамлакатимизга келди.

Қирғизистон раҳбари Ўзбекистон Республикаси Бош вазир Абдулла Арипов ҳамроҳлигида Мустақиллик майдонига ташриф буюрди. Олий мартабали муҳим ҳурриятимиз, паролқ истиқболимиз ва эзгу ниятларимиз рамизи бўлган Мустақиллик ва эзгулик монументига гул қўйди.

Кўксарой қароргоҳида олий даражадаги Ўзбекистон — Қирғизистон саммитининг асосий тадбирлари ўтказилди. Расмий кутиб олиш маросимидан сўнг Ўзбекистон ва Қирғизистон Президентларининг тор доирадаги музокараси бўлиб ўтди.

Учрашув аввалида Президент Шавкат Мирзиёев Садир Жапаровни Қирғиз Республикаси Президентини таъин қилган билан яна бир бор табриқлаб, қирғиз халқининг фаровонлиги йўлида олиб бораётган сай-ҳаракатларини кўлаб-қувватлашни билдирди.

Очқ ва дўстона руҳда ўтган учрашувда давлат раҳбарлари Ўзбекистон билан Қирғизистон ўртасидаги муносабатларнинг бугунги ҳолатини юқори баҳолади. Сиёсий, савдо-иқтисодий ва транспорт соҳаларидаги ҳамкорликни ривожлантиришнинг кенг кўламли масалаларини муҳокама қилди.

Президентлар икки мамлакат ўртасидаги стратегик шериклик муносабатларини тенг ҳуқуқлилик ва ўзаро манфаатдорлик асосида мустақамлаб бориш, аввал қабул қилинган ҳужжатларни амалга ошириш йўлида қатъий эканини тасдиқлади. Барча соҳалардаги ҳамкорликни изчил кенгайтириш учун олий ва юқори даражадаги сиёсий мулоқотни мунтазам давом эттиришга келишиб олинди.

2017 йил 5 сентябрда имзоланган Ўзбекистон — Қирғизистон давлат чегараси тўғрисидаги шартноманинг тарихий аҳамияти қайд этилиб, мазкур чегаранинг қолган қисмларини ҳам делимитация қилиш мақсадида Ҳукуматлараро комиссияга музокараларни фаоллаштириш бўйича кўрсатма берилди.

Ўзбекистоннинг минтақада ҳамкорлик ва интеграцияни мустақамлашга қаратилган сай-ҳаракатларини, Марказий Осиё давлатлари раҳбарлари Маслаҳат учрашувларини ўтказиш тўғрисидаги ташаббусини қўллаб-қувватлашни билдирди. Томонлар ўшбу форматдаги учинчи учрашувни 2021 йилда ўтказиш муҳимлигини қайд этдилар.

Марказий Осиёда тегишли барча масалалар минтақа давлатларининг ўзи томонидан, ўзаро фойда ва манфаатларни ҳурмат қилиш тамойили асосида ҳал этилиши муҳимлиги таъкидланди.

Халқаро майдонда, жумладан, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги, Шанхай ҳамкорлик ташкилоти, Ислоом ҳамкорлик ташкилоти, Туркий тил давлатлар ҳамкорлик Кенгаши ва бошқа халқаро тузилмалар доирасидаги алоқаларни ривожлантириш масалалари бўйича ҳам ақдид фикр билдирди.

Садир Жапаров Қирғизистон делегациясига кўрсатилаётган илқ меҳмондўстлик ва самимий қабул учун Шавкат Мирзиёевга миннатдорлик билдириб, давлатимиз раҳбарини ўзи учун қўлай вақтда Қирғиз Республикасига ташриф буюришига таклиф қилди.

Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев ва Қирғизистон Президенти Садир Жапаров музокараларини икки мамлакат расмий делегациялари иштирокида давом эттирдилар.

Биз тор доирадаги учрашувда муҳтарам Садир Нургожоевич билан Ўзбекистон — Қирғизистон муносабатларининг барча долзарб масалаларини очқ, конструктив, ба-тафсил муҳокама қилдик. Қардош мамлакатларимизни кўп асрилик дўстлик ва яши қўшничилик ришталари боғлаб туради. Биз стратегик шерикларимиз ва бу шунчаки сўзлар эмас. Коронавирус пандемияси бир-биримизга қанчалик боғлиқ ва кераклигимизни яна бир бор кўрсатди. Шу боис илгари айтган гапларимизни яна қайтараман: биз Қирғизистон билан жиддий ва кенг кўламли ҳамкорликни режалаштирганмиз. Бу йўлда барча имконият ва ресурсларимизни ишга солишга тайёрмиз. Энди ҳукуматларимиз, вазирлик ва идораларимизнинг қўшма ишлари

натигага йўналтирилиши керак. Бош вазирлар ўринбосарлари ҳар ой бир марта Президентга қилинган ишлар ва мажмуд муаммоласи ҳақида ҳисобот бериши ҳақида келишиб олдик. Халқларимиз гапдан амалий ишларга ўтилаётганини ҳис этиши керак, — деди давлатимиз раҳбари.

Сўнгги йилларда икки мамлакат муносабатлари мустақамлашиб, дўстона алоқалар стратегик шериклик даражасига кўтарилди. Ўзбекистон Республикаси билан икки томонлама муносабатларнинг барча соҳаларида дўстона ва яши қўшничилик алоқаларини изчил ривожлантириш Қирғизистон Республикаси ташқи сиёсатининг устувор йўналишларидан бири бўлиб қолмоқда. Қирғизистон савдо-иқтисодий ҳамкорликни ҳар томонлама кенгайтиришга алоҳида аҳамият беради. Биз ўзаро товар айирбошлаш ҳажмини икки миллиард АҚШ долларига етказиш мақсадида ҳар икки мамлакат бозорларига товар ва хизматларнинг кириши учун қўлай шарт-шароитлар яратиш бўйича биргаликда ишлашга тайёрмиз, — деди Қирғизистон Президенти.

Музокараларда асосий эътибор икки мамлакат ўртасидаги савдо-иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантириш масалаларига қаратилди. Таъкидланганидек, бу борадаги кўрсаткичлар иқтисодий динамикага эга. Хусусан, сўнгги тўрт йилда ўзаро савдо беш баробардан зиёда ўсган ва 900 миллион доллардан ошган.

Давлат раҳбарлари ўзаро манфаатли савдо-иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш стратегик шерикликнинг устувор йўналиши эканини таъкидлади. Савдо айланмасини диверсификация қилиш ва номенклатурасини кенгайтириш орқали келгуси йилларда унинг ҳажмини икки баробар кўпайтириш имконияти борлиги қайд этилди.

Шу мақсадда икки мамлакат бозорларида хариддорлар бўлган, жумладан, юқори қўшилган қийматли маҳсулотлар етказиб бериш, ташқи савдо инфратузилмаси ва экспорт-импорт операцияларини қўллаб-қувватлашга келишиб олинди. Савдо-иқтисодий алоқалар ривожига Ўзбекистон Республикаси билан Қирғиз Республикаси ўртасида икки томонлама ҳамкорлик бўйича

ҳукуматлараро комиссия муҳим ўрин тутаятгани эътироф этилди. Келишувларни амалга ошириш мақсадида ҳукумат раҳбарлари га кўрсаткичларини тез орада ўтказиш вазифаси қўйилди. Савдо уйлари фаолиятини кенгайтириш, бизнес форумлар ва саноат маҳсулотлари кўрсаткичларини ўтказиш зарурлиги таъкидланди.

Иқтисодиётнинг турли тармоқларида саноат корпорацияси бўйича аниқ лойиҳаларни амалга оширишга келишиб олинди. Булар, хусусан, Қирғизистонда энгил автомобиллар, қишлоқ хўжалиги техникалари, машиий техникаларни йиғиши йўлга қўйиш, шунингдек, чегаралди ҳудудларда тўқумачилик ва куришлик материаллари ишлаб чиқариш бўйича қўшма лойиҳалардир.

Эълон қилинган капиталли 200 миллион АҚШ доллар бўлган Ўзбекистон — Қирғизистон инвестиция жамғармаси ташкил этилиши белгиланди, икки мамлакат ҳукуматларига унинг фаолиятини йўлга қўйиш бўйича топишлар берилди.

Транспорт соҳаси ва транзит йўлақларини ривожлантириш — Ўзбекистон ва Қирғизистон ҳамкорлигининг муҳим йўналиши. Бу борадаги сай-ҳаракатлар ташқи бозорларга яқин ва самарали чиқиши таъминлайди. Айнакча, Ўзбекистон — Қирғизистон — Хитой темир йўлининг қурилиши стратегик аҳамиятга эга.

Президентлар мазкур йўлни қисқа вақтда барпо этилиши икки мамлакат манфаатларига тўлиқ мос келиши, минтақамизнинг транзит салоҳиятини юзага чиқариб, жозибдорлигини оширишни алоҳида таъкидладилар. Шу боис ўшбу муҳим лойиҳа бўйича ишларни биргаликда давом эттиришга келишиб олинди.

Тошкент — Андижон — Ўш — Ирқитом — Қошғар кўлиб мултимодалий йўналиши ҳам савдо ҳамда ортишига хизмат қилади. Шунингдек, икки мамлакат шаҳарлари ўртасида автобус, темир йўл ва авиақатновларни қайта тиклаш юк ташини, йўловчи ва туристлар оқимининг кўпайишида муҳим омили бўлади.

Алоқаларнинг яна бир катта йўналиши — ҳудудлараро ҳамкорлик. Бу борада 2017 йил 5 сентябрда ҳукуматлар ўртасида битим ҳамда икки мамлакат вилоят ва шаҳарлари

ўртасида келишувлар имзоланган. 2018 йилда Ҳокимлар ва чегарадош вилоятлар маъмуриятлари раҳбарлари кенгаши тузилган.

Учрашувда ҳудудлараро ҳамкорликни яна фаоллаштириб, эришилган келишувлар ижросини таъминлаш, чегараолди вилоятларни комплекс ривожлантириш, давлат чегарасидан ўтказиш пунктларида аҳоли учун қўлай шартоитлар яратиш зарурлиги таъкидланди. Ўшбу келишувлар ташриф арасида Андижон, Наманган ва Фарғона вилоятлари ҳамда Ўш, Жалолобод, Баткен ва Норин вилоятлари томонидан келишиб олинган "йўл хариталари" доирасида амалга оширилади.

Томонлар Марказий Осиёдаги сув-энергетика ресурсларидан комплекс ва оқилона фойдаланиш тарафдори эканини яна бир бор тасдиқлади. Бу йўналишдаги ҳамкорликнинг узоқ муддатли барқарор механизмларини ишлаб чиқишга келишиб олинди. Ўзбекистон Қирғизистонда гидроэнергетика лойиҳаларини амалга оширишда қатнашишга тайёрлигини билдирди.

Учрашувда халқларимиз ўртасидаги дўстона муносабатлар ва ўзаро алоқаларни мустақамлашнинг муҳим омил бўлган маданий-гуманитар соҳадаги ҳамкорлик масалалари ҳам кўриб чиқилди.

Фан, таълим, маданият, спорт ва туризм каби соҳаларда ҳамкорликни ривожлантириш бўйича яқдил фикр билдирилди. Давлат раҳбарлари маданий алмашинувлар икки халқ ўртасида ўзаро тушуниш ва дўстона муносабатларни мустақамлашга хизмат қилишни таъкидлаб, маданият кунлари ва бошқа гуманитар тадбирларни қайта тиклашга келишиб олдилар.

Қирғизистон Президенти коронавирус пандемияси даврида Ўзбекистон томонидан кўрсатилган инсонпарварлик ёрдами учун миннатдорлик билдирди. Соғлиқни сақлаш ва фармацевтика соҳасида, жумладан, дори-дармон ва тиббиёт воситалари етказиб бериш борасидаги алоқаларни кенгайтириш муҳимлиги қайд этилди.

Музокаралар якунланганч, имзоланган ҳужжатларни амалга ошириш бўлиб ўтди.

Ўзбекистон ва Қирғизистон Президентлари Қўшма баёнот қабул қилдилар. Шунингдек, икки мамлакат вазирликлари ва ҳудудлари раҳбарлари имзоланган ҳужжатлар билан алоқаларни мунтазам равишда давом эттиришга келишиб олинди.

Қарийб 50 та қўшма лойиҳани амалга ошириш назарда тутилган Саноат кооперациясини кенгайтириш ва чуқурлаштириш бўйича амалий чора-тадбирлар режаси, Ўзбекистон — Қирғизистон Инвестиция фондини ташкил этиш тўғрисидаги битим, электр энергиясини ўзаро етказиб бериш, Қирғизистонда гидроэнергетика объектларини қуриш соҳасидаги ҳамкорлик тўғрисидаги ҳужжатлар шулар жумласидан.

Андижон ва Ўш, Наманган ва Баткен, Норин вилоятлари ўртасидаги ҳамкорликни янада кенгайтириш бўйича "йўл хариталари" ҳудудлараро ҳамкорликни мустақамлашга хизмат қилиши, шубҳасиз.

Шунингдек, ташқи сиёсат идоралари ўртасидаги ҳамкорлик дастури ҳамда божхона иши, ҳарбий ва ҳарбий-техник ҳамкорлик, соғлиқни сақлаш, озиқ-овқат хавфсизлиги, ўсимликлар карантини, таълим, фан ва маданият соҳалари бўйича қатор муҳим ҳужжатлар имзоланди.

Оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувда Президент Шавкат Мирзиёев музокаралар ишонч муҳитида ўтгани, томонлар ўзаро ҳурмат ва манфаатларни ҳисобга олиш тамойилларини асосида кенг миқёсдаги вазифаларни ҳал қилишга тайёр эканини қайд этди.

Биз икки томонлама муносабатларнинг барча долзарб масалаларини муҳокама қил-

дик. Устувор эътибор савдо-иқтисодий ҳамкорликни кенгайтиришга қаратилди. Ўзаро товар айирбошлаш ҳажмини ошириш чораларини қўришга келишиб олдик. Шу мақсадда ишбилармонлар ўртасидаги алоқалар фаоллашиши учун қўлай шартоитлар яратилади, савдо, саноат, қишлоқ хўжалиги, транспорт, инфратузилма соҳаларида умумий қиймати 900 миллион АҚШ долларидан зиёд бўлган янги лойиҳалар амалга оширилади. Уларнинг барчаси ҳозиргина қабул қилинган "Йўл харитаси"га киритилди. Инвестиция жамғармасининг ташкил этилиши бу лойиҳаларни амалга оширишга хизмат қилади.

Ўзбекистон — Қирғизистон шериклигида, шубҳасиз, муҳим ўрин тутаядиган ҳудудлараро ҳамкорликни фаоллаштириш масалалари ҳам муҳокама қилинди. Биз чегараолди вилоятлар ҳокимларининг мунтазам учрашувларини ўтказиш, аниқ лойиҳа ва тадбирларни амалга оширишга келишиб олдик.

Ишончли ва самарали транспорт йўлақлари мамлакатларимиз иқтисодиётлари учун улкан аҳамиятга эга. Бу борада сўз юритганда, аввало, Ўзбекистон — Қирғизистон — Хитой темир йўли ҳамда Тошкент — Андижон — Ўш — Ирқитом — Қошғар кўлиб мултимодалий йўлагини қайта этиш лозим. Биз ўшбу йўналишларни илгари суриш бўйича ўзаро мувофиқлашган чоралар қўриш тўғрисида ахллашиб олдик, деди Шавкат Мирзиёев.

Мамлакатимизда қишлоқ жойларни ободонлаштириш бўйича бошланган кенг кўламли "Обод қишлоқ" дастури Жиззах вилоятининг Дўстлик туманидаги, асосан, этник қирғизлардан иборат фуқаролар яшайдиган Манас қишлоғидан бошланган ҳам халқимизнинг қардош қирғиз элига бўлган ҳурмат-эҳтирмининг ёрқин ифодаси экани таъкидланди.

Давлат раҳбарлари савдо ва божхона иши, инвестициялар, саноат кооперацияси, транспорт, сувдан фойдаланиш, энергетика, экология соҳаларида икки томонлама алоқаларни мустақамлаш, мудо-физ идоралари ўртасидаги, терроризм ва диний экстремизмга қарши кураш бўйича ҳамкорликни, маданий-гуманитар алмашинуви кенгайтириш зарурлигини қайд этдилар.

Президент Садир Жапаров музокараларда кенг кўламли масалалар бўйича фикр алмашилгани, унинг натижаларида мамнун эканини қайд этди.

Ўзбекистон Қирғизистоннинг асосий савдо шерикларидан биридир. Ўзаро ҳамкорликнинг барча жиҳатларини фаоллаштириш мақсадида парламентлараро ва ҳукуматлараро комиссиялар мажлислари, чегараолди вилоятлар ҳокимларининг учрашувларини яқин вақтларда ўтказиш режалаштирилди. Бизнес вакилларига қўлай муҳит яратиш, товар айирбошлаш ҳажмини оширишга келишиб олдик, — деди Қирғизистон Президенти.

Маданий-гуманитар алоқаларни ривожлантириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди. Бугунги кунда Ўзбекистонда қирғиз миллиятига мансуб 300 мингга яқин фуқаролар яшайди. Уларга ўз тили, маданияти ва анъаналарини асраш ҳамда ривожлантириш учун барча имконият яратилган.

Халқларимиз ўртасидаги дўстликни мустақамлаш мақсадида маданият ва кино кунлари, ёшлар форумлари, фестивал ва кўрсаткичлар ташкил этишга келишиб олингани айтилди. Қирғизистон ёшлариға Ўзбекистоннинг етакчи олий ўқув юрларига таълим олиш учун ҳар йили устувор йўналишлар бўйича грантлар ажратиш режалаштирилаётгани маълум қилинди.

Қирғизистон Республикаси Президенти Садир Жапаровнинг мамлакатимизга давлат ташрифи давом этмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ АБУ-ДАБИ ВАЛИАҲДИ БИЛАН ТЕЛЕФОН ОРҚАЛИ МУЛОҚОТ ҚИЛДИ

11 март куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ва Абу-Даби Амирлиги валиаҳди, Бирлашган Араб Амирликлари Қуроли Кучлари Олий бош қўмондони ўринбосари Шайх Муҳаммад бин Зоид Ол Наҳаённинг телефон орқали мулоқоти бўлиб ўтди.

Сўхбат аввалида давлатимиз раҳбари Абу-Даби валиаҳдини таваллуд қуни билан самимий муборакбод этиб, дўст Амирликлар халқига фаровонлик, муваффақиятлар ва раванқ тилади.

Мулоқот чоғида мамлакатларимиз ўртасидаги кўп қиррали ҳамкорликни янада кенгайтириш масалалари кўриб чиқилди.

2019 йил март ойида Бирлашган Араб Амирликлариға амалга оширилган олий даражадаги ташрифда эришилган келишувларни рўёбога чиқаришга алоҳида эътибор қаратилди.

Энергетика, саноат, қишлоқ хўжалиги, молия, инфратузилма йўналишларида йирик қўшма лойиҳаларни, соғлиқни сақлаш ва таълим соҳаларидаги қатор муҳим дастурларни амалга оширишни давом эттириш муҳим экани таъкидланди.

Халқаро ва минтақавий аҳамиятга молик масалалар юзасидан ҳам фикр алмашилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қ А Р О Р И ЙИЛҚИЧИЛИК ВА ОТ СПОРТИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ҲАМДА ЗАМОНАВИЙ БЕШКУРАШ ВА ПОЛО СПОРТ ТУРНИНИ ОММАЛАШТИРИШ БЎЙИЧА ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Мамлакатимизда йилқичилик, наслчилик ва от спортини ривожлантириш, маҳаллий зотдор отларни қўпайтириш, замонавий бешкураш ва поло спорт турини оммалаштириш, соҳага тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни кенг жалб этиш, шунингдек, моддий-техника базасини мустақамлашга мақсадда:

1. Қўйидагилар **Ўзбекистонда йилқичилик ва от спортини** (кейинги ўрилларда — от спорт) **ҳамда замонавий бешкураш ва поло спорт турларини янада ривожлантиришнинг асосий йўналишлари этиб белгилансин:**

мамлакатда от спортини ҳамда замонавий бешкураш ва поло спорт турларини аҳоли ўртасида энг оммавий спорт турларидан бирига айлантириш, иқтидорли ёшларни танлаш, саралаб олиш (селекция) ва уларни профессионал спортчилар сифатида тайёрлаш тизимини йўлга қўйиш;

от спортини ҳамда замонавий бешкураш ва поло спорт турлари бўйича профессионал тренерлар, ҳакамларни тайёрлаш, ўқув-услубий қўлланмалар ишлаб чиқиш, от спортининг илмий-методологик базасини янада кучайтириш;

от спортини ҳамда замонавий бешкураш ва поло спорт турлари билан шуғулланиш учун зарур моддий-техник база ва инфратузилмани шакллантириш, шу жумладан, от спортини клублари фаолиятини ривожлантириш, терма жамоалар учун ўқув-масқ жараёнини самарали ташкил этиш;

Қуроли Кучлар ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг жисмоний тайёргарлик машғуллотлариға босқичма-босқич от спортини ҳамда замонавий бешкураш ва поло спорт турларини киритиш;

(Давоми 2-бетда).

Мушоҳада ДАВЛАТ ҚАРЗИНИ БОШҚАРИШ — ДОЛЗАРБ ВАЗИФА

Давлат қарзининг келиб чиқиш сабаблари, унинг миқдоран ошиб ёки камайиб бориши ҳар бир мамлакатнинг иқтисодий сиёсати, ислохотлар қамрови ва динамикаси билан узвий боғлиқ.

Кейинги ўн йилликда дунё мамлакатларида ташқи қарзга бўлган талаб нисбатан ошганлиги ҳамда давлатлар ўртасида бу борада тафовутлар кучайганлигининг бир қанча сабаблари бор. Улардан энг муҳимлари сифатида жаҳон молиявий инқирознинг келиб чиқиши, айрим мамлакатларда ижтимоий муаммоларнинг кескинлашуви, иқтисодий хавфсизлик масалалари, иқтисодий қудрат билан ижтимоий талаблар ўртасидаги ному-таносибликлар, молиявий ман-

Дунё мамлакатларида вазият қандай?

Дунёда давлат қарзи масаласини четлаб ўтиб, ривожланишга эришган мамлакатни топиш қийин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўн учинчи ялпи мажлиси очилиши тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўн учинчи ялпи мажлиси бугун — 2021 йил 12 март куни соат 10:00 да Тошкент шаҳрида Олий Мажлис Сенатининг мажлислар залида ўз ишнини бошлайди.

Ялпи мажлис видеоконференцолақ тарзида ўтказилади.

